

**Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden**

## 1867

Vragen van het lid **Kostić** (PvdD) aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *de geplande uitbreiding van de handel in apen voor dierproeven* (ingezonden 9 april 2026).

Mededeling van Staatssecretaris **Erkens** (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) (ontvangen 11 mei 2026).

**Vraag 1**

Bent u ervan op de hoogte dat in Tilburg een grote apenhandelaar is gevestigd, genaamd Hartelust, die ongeveer 1.000 apen houdt in een loods op een industrieterrein?

**Vraag 2**

Bent u ermee bekend dat dit bedrijf functioneert als doorvoerhaven voor apen uit het buitenland en deze dieren vervolgens weer worden doorverkocht aan proefdiercentra binnen en buiten Europa?

**Vraag 3**

Kunt u bevestigen dat Nederlandse onderzoeksinstituten geen apen kopen van deze handelaar en dat dit bedrijf dus geen bijdrage levert aan het Nederlandse onderzoeks- en wetenschapsbeleid (Kamerstuk 36 410 VIII, nr. 37)?

**Vraag 4**

Bent u ermee bekend dat de apen die door deze handelaar worden verhandeld in buitenlandse laboratoria worden gedwongen om experimentele medicijnen te nemen, worden ziekgemaakt met synthetische stoffen zoals heroïne, elektroden in de hersenen krijgen ingeplant en met opzet worden vetgemest zodat ze diabetes krijgen? Wat vindt u hiervan?<sup>1</sup>

**Vraag 5**

Kunt u bevestigen dat veel van deze apen tijdens de proef overlijden of na afloop alsnog worden gedood? Wat vindt u hiervan? Zo nee, op welke onafhankelijke bronnen baseert u zich?

<sup>1</sup> Animal Rights, 20 mei 2024, «De harteloze experimenten op Hartelust-aapjes», (<https://animalrights.nl/de-harteloze-experimenten-op-hartelust-aapjes>)

Vraag 6

Bent u ermee bekend dat de betreffende apenhandelaar er in 2024 voor heeft gezorgd dat er via Nederland een tuberculose-uitbraak is verspreid?<sup>2</sup>

Vraag 7

Bent u ermee bekend dat zowel de gemeente Tilburg als de provincie Noord-Brabant willen optreden tegen deze apenhandelaar, maar hier geen juridische mogelijkheden voor hebben en daarom de toenmalige Minister hebben verzocht om de handel in apen als proefdieren te verbieden?<sup>3, 4</sup>

Vraag 8

Klopt het dat hier nog altijd geen uitvoering aan is gegeven?

Vraag 9

Bent u ermee bekend dat Hartelust wil uitbreiden en een nieuwe loods heeft gekocht waar ze penseelapen willen gaan fokken?<sup>5</sup>

Vraag 10

Wat vindt u ervan dat een commerciële handelaar mogelijk wil uitbreiden met het fokken van extra apen, terwijl tegelijkertijd steeds meer wetenschappelijke instellingen juist inzetten op proefdiervrije innovatie?

Vraag 11

Bent u bereid om deze uitbreiding tegen te houden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

Deelt u de mening dat het verslepen van apen over de hele wereld en het commercieel verhandelen van apen aan proefdiercentra in het buitenland zeer onwenselijk is? Zo nee, waarom niet?

Vraag 13

Bent u bereid om een einde te maken aan het houden van apen ten behoeve van de commerciële handel voor dierproeven? Zo nee, waarom niet?

Vraag 14

Kunt u deze vragen één voor één en binnen de daarvoor gestelde termijn beantwoorden?

**Mededeling**

De vragen van lid Kostić (PvdD) aan mij over de geplande uitbreiding van de handel in apen voor dierproeven (kenmerk 2026Z07506) kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. De reden voor uitstel is dat het gaat om vragen die het nodige onderzoekwerk en afstemming binnen mijn ministerie, het Ministerie van OCW en met de NVWA. Om de vragen zorgvuldig te beantwoorden en af te stemmen is tijd nodig. Uiteraard zal ik mijn best doen de antwoorden zo spoedig mogelijk naar uw Kamer te sturen.

<sup>2</sup> Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1367

<sup>3</sup> Omroep Brabant, 24 mei 2024, «Nadat honderden apen zijn afgemaakt wil provincie einde aan proefdierhandel», (<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4476746/nadat-honderden-ape-n-zijn-afgemaakt-wil-provincie-einde-aan-proefdierhandel>)

<sup>4</sup> Brabants Dagblad, 26 juni 2024, «Na afmaken van 177 apen is in Tilburg de maat vol: Minister gevraagd om handel te verbieden», (<https://www.bd.nl/tilburg/na-afmaken-van-177-ape-n-is-in-tilburg-de-maat-vol-minister-gevraagd-om-handel-te-verbieden~a20d7ce2/>)

<sup>5</sup> Animal Rights, 16 maart 2026, «Apenhandelaar Hartelust wil nu zelf marmosets gaan fokken voor dierproeven», (<https://animalrights.nl/apenhandelaar-hartelust-wil-nu-zelf-marmosets-gaan-fokken-voor-dierproeven/>)